

Základní škola a Mateřská škola Ševětín

Školská 189

373 63 Ševětín

Metodický postup

Škola a neštěstí

Náhlé nepříznivé události a děje (úmrtí, vážná onemocnění a zranění, šikana ...), katastrofy (povodně, tornádo ...) a jejich důsledky mají dopad na pracovníky a vedení školy, děti a jejich rodiny a blízké i na další obyvatele obce. Škola by na dopady událostí měla adekvátně reagovat. Prevence, tzn. předcházení nepříznivým událostem, je velmi důležitá a spočívá především v připravenosti, aby každý věděl, co má v které situaci dělat. Připravenost na zvládání neštěstí a jejich dopadů je postavena na komunikaci a spolupráci lidí, které událost zasáhla.

I. část: Jsme zasaženi = když se stane neštěstí

Připravenosti na nepříznivé události a děje se v životě učíme běžně prostřednictvím zkušeností a jejich vyhodnocování. Je utvářena postojem a přijetím reality, Každý máme na svém místě osobní zodpovědnost.

Událost a její dopady zvládáme každý jinak, naše potřeby a hodnoty se liší, vše umocní ještě vypjatá atmosféra. Zároveň nás kdykoli mohou u sebe a druhých překvapit změny v chování a prožívání. Neštěstí nás také může stmelit, my všichni tvoříme klima školy. Každý z nás se může a má starat o bezpečí a důstojnost, vzájemné informování, součinnost. Společně i po svém událost a její důsledky vyhodnocujeme, vnímáme, uzavíráme, získáváme nadhled a odstup. Společně i po svém se z události učíme, společně a po svém ji zvládáme.

První část se zabývá nepříznivými událostmi s dramatickým průběhem a mediálním zájmem. **Cílem první fáze je stabilizace, tzn. ustát danou situaci.**

II. část: Obnovujeme = když se zotavujeme, zmírňujeme důsledky anebo zvládáme přetrvávající nesnáze

Jedním ze způsobů, jak řešit nesnadné dlouhodobé okolnosti je normalizace. Normalizujeme žádoucím směrem, tedy zastávané hodnoty a zásady jako např. odhodlání, vytrvalost, vzájemnost, přesvědčení, že neštěstí se dějí, je třeba si vzájemně pomáhat a také se navzájem učit, protože i nepříznivé události a děje obsahují příležitosti pro příznivou změnu. Škola volí vhodné postupy k vytvoření pozitivního klimatu, vede žáky k odolnosti, dovednostem pečovat sami o sebe a druhé, vnímat vzájemnost. Vhodně zvolenými aktivitami cílí na silné stránky jedinců a na důvěru v mezilidských vztazích. Důležitá je vrstevnická podpora. Nepříznivé situace lze využívat i jako příležitost k budování a obnovování školní propojenosti – vztahy mezi spolužáky a učiteli, rodiči a rodinami. Škola může události a jejich dopady využít pro posílení občanských postojů a k získání nových znalostí a dovedností.

II. část: Připravujeme se = když se chráníme před příští událostí a připravujeme se na ni

Tato část se věnuje postupům, jak neštěstím předcházet, jak se na ně a jejich důsledky připravit a jak využít příležitosti, které obsahují. Připravenost začíná uvědoměním vlastní zkušenosti a odstupem od ní. K připravenosti tedy patří nadhled, tvořivost a pružnost. Škola vychází z předpokládané četnosti a předpokládané závažnosti nežádoucích jevů. Prevence znamená plánovat a zavádět protipatření, aby se něco nestalo, připravenost znamená vypracovat plán, co dělat, když se něco stane. K tomu škola využívá získaných zkušeností. Metodik prevence vytváří krizový plán, který se týká jednotlivých situací a řešení, jak jednotlivé krize zvládnout. Důležitými hodnotami tvořícími silné stránky školy jsou spolupráce, součinnost, komunikace, informovanost a vzájemná pomoc. Připravujeme se, aby škola (děti i pracovníci školy) ustáli a zvládli náhlé nepříznivé události a jejich důsledky.

METODICKÝ POSTUP:

1. Ředitelka a vedení školy

- ujasní si, co se stalo, informuje pracovníky školy, zřizovatele, žáky; sdělí prvotní informace
- požádá zřizovatele o pomoc (např. právní, mediální)
- kontaktuje zasaženou rodinu (projev soucítění)
- určí koordinátora / mluvčího a svolá první koordinační schůzku (ŠPP, učitelé, ostatní pracovníci školy)
- určí, jak bude škola v následující dny fungovat a jak budou předávány informace (změny pravidelného režimu, konání naplánovaných akcí apod.)
- projeví uznání (předstoupí před zasaženou třídu s třídním učitelem)
- dohlíží na komunikaci školy ven a dovnitř, dodržování právního a hodnotového rámce, při tvorbě komunikační a mediální strategie dbá na všestrannou dostupnost informací, dosažitelnost, zastupitelnost a udržitelnost informačních zdrojů, součinnost, spolupráci, pružnost
- projedná s učiteli, dětmi a rodiči další postupy

2. Koordinátor / mluvčí

- ve spolupráci s vedením školy svolává první koordinační schůzku, ustaví krizový tým
- ve spolupráci s ředitelkou školy nastaví způsob komunikace školy ven i dovnitř, zajistí dostupnost informací – vyvěsí zásady informování na běžné informační místo školy (webové stránky školy, nástěnka ...)

- koordinuje, tzn. organizuje pravidelné koordinační schůzky, podle vývoje situace a potřeb přidělí konkrétní úkol
- sbírá informace (od spolupracovníků, zaangažovaných lidí a skupin)

3. Učitel

- promyslí svoje síly, s koordinátorem domluví strategii, jak jednotně postupovat a spolupracovat; všechny kroky přizpůsobuje konkrétní události, situaci ve škole a vývoji v čase
- pokud má učitel předstoupit před žáky oznámit událost anebo po události učit, uvědomí si jaký je jeho úkol a jakou má zodpovědnost, je pro děti vzorem
- sděluje pouze ověřené informace, komunikuje v souladu s hodnotami školy
- otázky bere jako příležitost k diskusi, kterou řídí (v zájmu citlivého přístupu, důstojnosti ...)
- poskytne žákům prostor k nápadům (sbírka, dopis do nemocnice, účast na pohřbu ...), ověřuje možnosti uskutečnění
- má právo neúčastnit se akce podobné té, kde se stalo neštěstí, své obavy řeší s vedením školy
- přiměřeně věku učí děti, jak se zachovat v neodkladné situaci (např. zavolat či poskytnout pomoc ...), jak se zachovat, vede žáky k vyhledávání informací o katastrofách a pravděpodobnosti jejich výskytu v oblasti
- posiluje mediální gramotnost dětí

4. Školní poradenské pracoviště

- školní metodik prevence zpracovává krizový plán školy
- školní metodik prevence spolupracuje s ostatními učiteli při tvorbě minimálního preventivního programu školy,
- ŠPP poskytuje kontakty na odborníky a organizace poskytující krizové služby

V Ševětíně 31.8.2023

Vypracovala Mgr. Ivona Hercegová